

Seat No. : _____

AT-116

May-2016

B.A., Sem.-II

**EC-I-111 : Geography
(Climatology and Oceanography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(2) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરો.
(3) પરીક્ષાર્થીઓ નકશાકૃતિનો ઉપયોગ કરી શકશે.

1. આબોહવા અને હવામાનનો ભેદ સ્પષ્ટ કરી, આબોહવાના તત્ત્વો વિશે માહિતી આપો. **14**

અથવા

પવનોના પ્રકારો જણાવી, ગ્રહીય પવનો આકૃતિ સાથે સમજાવો.

2. વરસાદના પ્રકારો જણાવી, તેનું વિશ્વ વિતરણ સમજાવો. **14**

અથવા

દબાણ એટલે શું ? પૃથ્વી સપાટી પરના દબાણના પટ્ટાઓ આકૃતિ સાથે સમજાવો.

3. મહાસાગરના પ્રવાહો એટલે શું ? ગરમ અને ઠંડા મહાસાગરના પ્રવાહો વિશે માહિતી આપો. **14**

અથવા

સમુદ્ર પ્રવાહો ટૂંકમાં સમજાવી, તેની માનવજીવન પર કેવી અસરો થાય છે, તે સમજાવો.

4. સમુદ્રજળની ક્ષારતા એટલે શું ? ક્ષારતા પર અસર કરતાં પરિબલોની વિગતે સમજૂતી આપો. **14**

અથવા

સમુદ્ર મોજા અને ભરતી-ઓટ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.

5. (a) એક-બે વાક્યમાં જવાબ આપો :

7

- (1) ખંડીય ઢાળ એટલે શું ?
- (2) હવામાનની વ્યાખ્યા આપો.
- (3) સ્થાનિક પવનોના નામ આપો.
- (4) સમદાબ રેખા એટલે શું ?
- (5) લેપ્સ રેટ એટલે શું ?
- (6) મહાસાગરના પ્રવાહ એટલે શું ?
- (7) દૈનિક ભરતી એટલે શું ?

(b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો :

7

- (1) પાયરેનોમીટર સાધન દ્વારા હવામાનનું _____ મેળવવામાં આવે છે.
(a) તાપમાન (b) વરસાદ (c) સૂર્યઘાત
- (2) અમાસના દિવસે _____ પ્રકારની ભરતી હોય છે.
(a) દૈનિક (b) ગુરુતમ (c) લઘુતમ
- (3) _____ ભૂપૃષ્ઠ દર્શાવવા માટે હિપ્સોગ્રાફીકલ દોરવામાં આવે છે.
(a) મૃદાવરણ (b) વાતાવરણ (c) જલાવરણ
- (4) _____ પવનો બારેમાસ વરસાદ લાવે છે.
(a) વ્યાપારી (b) ધ્રુવીય (c) પશ્ચિમિયા
- (5) સમુદ્ર ભરતી થવાનું મુખ્ય કારણ _____ છે.
(a) સૂર્ય (b) ચંદ્ર (c) પરિભ્રમણ
- (6) વિષુવવૃત્તીય પ્રદેશમાં _____ પ્રકારનો વરસાદ પડે છે.
(a) ભૂપૃષ્ઠનો (b) ઊષ્ણતાનયન (c) વંટોળનો
- (7) ન્યુઝીલેન્ડમાં વાતા સુકા અને ગરમ સ્થાનિક પવનોને _____ કહે છે.
(a) બોરા (b) નોર્વેસ્ટર (c) હરમેટન

Seat No. : _____

AT-116

May-2016

B.A., Sem.-II

**EC-I-111 : Geography
(Climatology and Oceanography)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All question carry equal marks.
(2) Draw neat and clean diagrams wherever necessary.
(3) Candidates can use stencil map.

1. Bring out differences between climatology and weather, and give information about the elements of climate. **14**

OR

State the types of winds and explain the global winds with proper diagram.

2. Explain the types and world distribution of Rainfall. **14**

OR

What is the Pressure ? Explain with diagram the pressure belts on the earth surface.

3. What is an ocean currents ? Give the information about cold and hot oceanic current. **14**

OR

Explain in brief sea currents and state its impact on human life.

4. What is the oceanic salinity ? Explain the factors affecting the salinity of oceans. **14**

OR

Explain about the oceanic waves and tides and ebbs in detail.

5. (a) Give answer in **one** and **two** line :

7

- (1) What is continental slope ?
- (2) Give definition of weather.
- (3) Give the name of local winds.
- (4) What is an Isobars ?
- (5) What is lapse rate ?
- (6) What is Oceanic currents ?
- (7) What is diurnal tides ?

(b) Fill in the blanks :

7

- (1) _____ element of climate is measured by pyranometer.
(a) Temperature   (b) Precipitation   (c) Insolation
  - (2) There is _____ types of tides on no moon day.
(a) Diurnal   (b) Spring   (c) Neap
  - (3) Hypsographic curve is drawn to show _____ relief features.
(a) Lithosphere   (b) Atmosphere   (c) Hydrosphere
  - (4) _____ types of wind gives conventional rain.
(a) Trade wind   (b) Polar wind   (c) Westerlies
  - (5) The main reason of sea tidal formation is _____.
(a) Sun   (b) Moon   (c) Earth rotation
  - (6) There is _____ types of rain in tropical resion.
(a) Orographic   (b) Conventional   (c) Cyclonic
  - (7) The local dry and heat winds of New Zealand are known as _____.
(a) Bora   (b) Norwester   (c) Harmattan
- _____